

EXPUNERE DE MOTIVE

Restaurate după 1989, drepturile de proprietate asupra patrimoniului viticol constituie, dincolo de reparația morală și materială a proprietarilor de drept, fundamentul reconversiei modului de producție și valorificare a produselor viti-vinicole din perspectiva însușirii oneste a rezultatelor de producție și, totodată, baza instituțională pentru reconstrucția concurențială a economiei de piață în domeniu.

Datorită specificului multianual al culturii viței de vie și al cerințelor eco-pedo-climatice pe care aceasta le presupune, producția viti-vinicolă s-a concentrat în arealuri geografice în care, și datorită vicisitudinilor care afectează dezvoltarea mediului rural, constituie, dacă nu singura, cel puțin principala sursă de venituri pentru populația din zonă. De aceea, orice măsură care, prin consecințele sale, împiedică realizarea onestă a acestor venituri constituie, nu numai un atac la bunăstarea meritată a populației de referință, dar și o piedică venal-instituțională în realizarea economică a producției viti-vinicole și în procesul de consolidare real concurențială a pieței în domeniu.

Pe fond și într-o primă instanță, cadrul de drept a fost restaurat de către Parlament prin **Legea nr. 244/2002 – „Legea viei și vinului în sistemul organizării comune a pieței vitivinicole.”** Perfectibilă în formă și mai ales în conținut, prin Legea nr. 83/2007, aceasta a fost supusă unei reformări, în fapt un proces complex de abrogări, modificări și completări ale articolelor din conținutul său.

Insuficient de atent la atributele proprietății și la finalitatea conformă pe care trebuie s-o degaje dreptul pozitiv, adică,

- respectarea prin normele de drept adoptate în câmpul juridic normat (producția viti-vinicolă) a principiului imparțialității,
- potențarea solvabilizării cererii reale de stimulare a mediului concurențial de piață,
- tratamentul fiscal nediscriminatoriu al proprietății și al producătorilor și
- evitarea dispozițiilor contrare ale altor legi aplicabile, aflate în vigoare,

legiuitorul a scăpat din vedere prevederile din Codul Comercial referitoare la producătorii viti-vinicoli particulari și, în consecință, a creat o discriminare a acestora în raport cu producătorii persoane juridice (operatorii economici) în domeniul valorificării producției vinicole proprii.

În fapt, prin nedistingerea, conform Codului Comercial, între producătorii particulari și operatorii economici, legea a lăsat cale liberă generalizării forțate a „intermedierii” – trăsătură specifică actelor de comerț – fapt ce s-a și întâmplat, producătorii particulari fiind „organizați”, fără voie, în așa zisul „sistem al organizării comune a pieței vitivinicole”, sistem în care, pentru a-și valorifica producția proprie – adică, pentru a putea dispune de proprietatea lor – trebuie să se supună, spre deosebire de „operatorii economici”, furcilor caudine ale antrepozitului fiscal, recent înființat!

De fapt, principiul de drept aplicabil cu privire la dreptul de valorificare, intim producătorului viti-vinicol particular este consfințit de art. 5 din Codul Comercial, care, recunoscând dreptul de dispoziție asupra proprietății (jus abutendi), distinge ca speță explicită în valorificarea produselor, **faptele de comerț** (art. 3) și, pentru a evita abuzul de drept, acele fapte economice care **nu sunt acte de comerț**, respectiv:

„Cumpărarea de produse sau mărfuri ce se face pentru uzul sau consumația cumpărătorului, ori a familiei sale, de asemenea revânzarea acestor lucruri și nici vânzarea produselor pe care proprietarul sau cultivatorul le are după pământul său sau cel cultivat de dânsul.”

Legea în vigoare, în loc să genereze suportul instituțional necesar concurenței oneste între producători, a lăsat cale liberă compromisurilor venale și opreliștilor fiscale neconforme cu specificul economiei agrare. Ca urmare, procesul de realizare a veniturilor producătorilor, persoane fizice, prin valorificarea producției proprii a fost deturnat de la logica explicită de Codul Comercial și racordat forțat logicii actelor de comerț. Mai mult, prin instituirea unor norme de drept care nu observă onest și în întregul său dreptul de dispoziție asupra proprietății și producției aferente acesteia, legea a condus la o asimilare nedreaptă a producătorilor particulari (persoane fizice private) cu producătorii persoane juridice (segmentul producătorilor privați organizat instituțional!), tratament ce nu-și găsește rostul și nici finalitatea economică și socială în mediul economic de referință.

Lipsa normei pozitive de drept care să consfințească explicit, în mediul economic de referință, dreptul de prelucrare și valorificare a producției viticole proprii sub formă de vinuri liniștite, prin efectele sale perverse s-a dovedit a fi o cale de deturnare venală a acestui drept intim proprietății și un mod de intervenție neloială în fluxurile economice și financiare ale producătorilor privați. În plus, protecția vinurilor și produselor pe bază de must și/sau vin autentice nu beneficiază, conform prevederilor legale, de protecția explicită a legii față de produsele contrafăcute ori neconforme normelor metodologice de aplicare a acesteia.

Față de cele expuse și în considerația faptului că:

- atributele dreptului de proprietate trebuie să guverneze deopotrivă proprietatea și relațiile economico-sociale pe care aceasta le presupune,
- tratamentul fiscal prin asimilare forțată conduce, cel puțin în acest caz, la discriminare în domeniul dreptului de valorificare a producției proprii, fapt ce este în egală măsură neproductiv și creator de inegalități,

a fost întocmită prezenta propunere legislativă pe care o supunem Parlamentului spre dezbateră și aprobare.

Inițiatori:

1.Alexandru MOCANU

- senator PD-L

2.Valeriu TABĂRĂ

- deputat PD-L

3.Ioan OLTEAN

- deputat PD-L

4.Dănuț LIGA

- deputat PD-L

